

Zitting 1982–1983

17 675

Nadere wijziging van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (nadere regeling van de samenloop van uitkering met inkomsten uit arbeid)

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 10 december 1982

Ik wil, alvorens over te gaan tot beantwoording van de in het verslag gestelde vragen mijn erkentelijkheid uitspreken voor de snelle wijze, waarop de verschillende fracties hun bijdrage voor dit verslag hebben geleverd.

Ik nam er kennis van, dat de leden van de P.v.d.A.-fractie, alvorens een oordeel over dit wetsontwerp uit te spreken er behoefte aan hadden om nader over een aantal punten te worden geïnformeerd. Zo waren zij in de eerste plaats niet zonder meer overtuigd van de billijkheid van de gekozen anti-cumulatiegrens van 90%. Ook de leden van de D'66-fractie stelden, dat anti-cumulatie op het niveau van 90% hun niet zonder meer het meest voor de hand liggend leek en vroegen op welke gronden voor 90% en niet een hogere grens is gekozen.

Naar aanleiding van het vorenstaande moge ik er op wijzen, dat voor wat betreft de samenloop van arbeidsongeschiktheidsuitkering met WSW-loon de anti-cumulatiegrens van 90% niet nieuw is. Deze grens is al vanaf de invoering van de WAO in artikel 46 van die wet opgenomen. Die grens komt ook voor in het analoge artikel 35 van de AAW. De ratio van deze begrenzing ligt in de behoefte een inkomensverschil met loontrekkenden zonder uitkering te bewaren. Omdat echter bij de bestaande anti-cumulatieregeling niet wordt uitgegaan van het werkelijk verdiende WSW-loon, maar van het laagste bedrag in de voor betrokkene geldende salarisschaal, wordt in vele gevallen een inkomen genoten, dat de 90% van het dagloon WAO overschrijdt. Dat in het verleden niet het werkelijk verdiende loon in de WSW als basis voor de anti-cumulatieregeling is aangewezen, dient te worden gezien in het licht van de omstandigheid dat de lonen in de sociale werkvoorziening destijds op een lager niveau lagen dan thans het geval is. Enkele jaren geleden zijn de WSW-lonen echter op een vergelijkbaar niveau gebracht met de lonen buiten de sociale werkvoorziening. Er is daarom, mede gelet op het feit, dat de slechte economische omstandigheden dwingen tot matiging, geen reden om de WSW-werknemer ter zake gunstiger te behandelen dan de werknemer in het bedrijfsleven. Nu bij de toepassing van artikel 44 van de WAO praktijk is, dat de som van inkomsten uit arbeid en arbeidsongeschiktheidsuitkering gemiddeld 90% van het dagloon WAO bedraagt, is ook voor wat betreft de samenloop van WAO-uitkering met WSW-loon gekozen voor een anti-cumulatieregeling, die – ook in de praktijk – niet hoger uitkomt dan 90% van het WAO-dagloon.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen ook, hoe het korten van verdiensten bij uitkering elders is geregeld. Wat is bij voorbeeld, zo wilden zij weten, de regeling, wanneer iemand die een WW-uitkering geniet voor de helft van de werkweek een baan vindt, dus gedeeltelijk werkloos blijft, maar in die halve baan meer verdient dan de helft van het loon uit zijn vorige dienstbetrekking?

In het kader van de WW wordt inkomen uit arbeid, die na de aanvang van de werkloosheid ter hand is genomen voor 80% op de uitkering in mindering gebracht. De betrokkene ontvangt dan zijn loon uit de nieuwe dienstbetrekking, alsmede dat gedeelte van de WW-uitkering dat overblijft na aftrek van 80% van het loon uit die nieuwe dienstbetrekking. In feite komt dit neer op een totaal bedrag ter grootte van zijn ongekorte WW-uitkering + 20% van de inkomsten uit arbeid.

Voor wat de door deze leden genoemde regeling voor ex-politieke ambtsdragers betreft, kan worden opgemerkt, dat inkomen uit arbeid op de uitkering ingevolge de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers in mindering wordt gebracht, voor zover aan uitkering en inkomen uit arbeid meer zou worden ontvangen dan 100% van de als politiek ambtsdrager ontvangen wedde.

Deze leden vroegen ook naar de regeling inzake vrijlating van inkomsten voor iemand die een bijstandsuitkering ontvangt. De huidige regeling is zo, dat (bij)verdiensten vrij worden gelaten tot één-derde van de verdiensten, welk gedeelte niet hoger mag zijn dan een bepaald maximumpercentage van de uitkering.

Bij de AAW geldt een ander systeem. De hoogte van het bedrag, dat kan worden bijverdiend, is daar afhankelijk van het z.g. «maatmaninkomen» en de hoogte van de verdiensten.

De leden van de P.v.d.A.-fractie stelden voorts de vraag, of het noodzakelijk en uitvoeringstechnisch mogelijk is arbeid van korte duur onder deze anti-cumulatiebepaling te brengen. Zij vroegen zich af, of dit niet leidt tot een versterking van de noodzaak tot controle en tot een grotere vlucht naar het «grijze circuit».

Ik zie geen reden om arbeid van korte duur van de anti-cumulatieregeling uit te zonderen. Daarbij wil ik erop wijzen, dat ook in geval van werkloosheid vanaf de eerste dag rekening wordt gehouden met door de betrokkene verkregen inkomsten, waarbij het er in het geheel niet toe doet, of deze inkomsten worden verkregen uit werk van korte dan wel langere duur. Voor een onderscheid op dit punt tussen de werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsregeling is, gelet ook op het streven naar meer coördinatie, geen aanleiding.

Er zijn – dit mede in antwoord op de leden van de fractie van de S.G.P. – geen aanwijzingen dat een en ander tot uitvoeringstechnische problemen zal leiden. De vraag of de maatregel een toeneming van het «grijze circuit» tot gevolg zal hebben, kan mijns inziens moeilijk reeds thans, nu de maatregel nog niet werkt, worden beantwoord.

De leden van de P.v.d.A.-fractie wensten nog geïnformeerd te worden over de gevolgen van de afbouwperiode, zoals geregeld in dit wetsontwerp, in die gevallen, waarin er samenloop is met de voorgestelde afbouw van de minimumdagloonbescherming.

In artikel III van het wetsontwerp 17 647, in welk artikel de afbouw van de minimumdagloonbescherming is geregeld, wordt voorgesteld de op de datum van inwerkingtreding bestaande minimumdaglonen gedurende een jaar na die datum op dat minimumdagloon te handhaven. Uitgaande van inwerkingtreding per 1 januari 1983, vindt herziening van het minimumdagloon naar het eigen dagloon pas per 1 januari 1984 plaats. Dit houdt in, dat gedurende het jaar 1983 geen sprake kan zijn van samenloop van de door deze leden genoemde afbouwregelingen. Deze situatie kan zich eerst vanaf 1 januari 1984 voordoen.

Op grond van wetsontwerp 17 647 vindt per 1 januari 1984 alsdan herziening naar het eigen dagloon plaats, met dien verstande, dat gedurende het eerste halfjaar 1984 het dagloon niet lager wordt gesteld dan 115% van

het minimumloon, gedurende het tweede halfjaar 1984 niet lager dan 107,5% van het minimumloon en vervolgens (vanaf 1 januari 1985) niet lager dan het minimumloon. Tevens vindt per 1 januari 1984 de tweede fase van de in het onderhavige wetsontwerp geregelde afbouw plaats. Alsdan wordt het in dat wetsontwerp voorziene garantiebedrag opnieuw – evenals reeds per 1 januari 1983 – verminderd met 1/6 gedeelte van het verschil tussen het bedrag, dat op 31 december 1982 en het bedrag dat op 1 januari 1983 op grond van de WAO tot uitbetaling komt, doch met ten minste f 2,30 en ten hoogste f 4,60. Dit garantiebedrag blijft gedurende het gehele kalenderjaar 1984 van kracht. De tevens plaatsvindende afbouw van het minimumdagloon naar het eigen dagloon heeft voor het garantiebedrag als zodanig geen gevolgen. Wel kan uiteraard in 1984 sprake zijn van een samenloop van genoemde afbouwregelingen, als gevolg waarvan het totale aan WAO-uitkering tot uitbetaling komende bedrag gedurende dat jaar tweemaal op een lager bedrag gesteld kan worden. Te weten op 1 januari 1984 als gevolg van een vermindering van het WAO-dagloon op grond van de in ontwerp 17 647 voorgestelde afbouw, alsmede als gevolg van een vermindering van het garantiebedrag op grond van de in dit wetsontwerp voorziene afbouw en op 1 juli 1984, – voor zover de uitkering dan nog niet op het eigen dagloon is vastgesteld – uitsluitend een vermindering op grond van de eerstbedoelde afbouw. Wellicht kan onderstaand schema het vorenstaande enigszins verduidelijken.

Afbouw wetsontwerp 17 647

1-1-83	1-1-84	1-7-84	1-1-85
minimumdagloon WAO	eigen dagloon WAO met garantie 115% v.h. minimumloon		eigen dagloon WAO met garantie 107,5% v.h. minimumloon

Afbouw wetsontwerp 17 675

1-1-83	1-1-84	1-7-84	1-1-85
minimumdagloon WAO, plus (WAO 31-12-82 – WAO 1-1-83) – 1/6 (WAO 31-12-82 – WAO 1-1-83)	eigen dagloon WAO met garantie 115% v.h. minimumloon, plus (WAO 31-12-82 – WAO 1-1-83)	met garantie 107,5% v.h. minimumloon, plus (WAO 31-12-82 – WAO 1-1-83) – 2/6 (WAO 31-12-82 – WAO 1-1-83)	eigen dagloon WAO met garantie
met minimum f 2,30 en maximum van f 4,60			met minimum f 4,60 en maximum van f 9,20

Hierbij kan nog worden opgemerkt, dat in het algemeen de volledige afbouw van de in dit wetsontwerp voorziene garantiebedragen, gelet op het feit, dat de vermindering per 1 januari van elk jaar ten minste f 2,30 of zoveel minder als het af te bouwen verschil minder is dan f 2,30 – bedraagt, voor de lagere WAO-uitkeringen, per 1 januari 1985 voltooid zal zijn.

De leden van de P.v.d.A.-fractie wezen er nog op, dat over de samenloopregeling van arbeidsongeschiktheidsuitkering met WSW-loon op 23 november jl. schriftelijk vragen zijn gesteld door hun fractiegenoot Knol. Zij achtten het noodzakelijk dat het antwoord op deze vragen hun bereikt zal hebben vóór de behandeling van het thans voorliggende wetsontwerp.

Ik kan deze leden meedelen, dat het antwoord op bedoelde vragen inmiddels aan de Voorzitter van de Tweede Kamer is toegezonden.

De leden van de C.D.A.-fractie zijn benieuwd te vernemen tot welke conclusie de Sociale Verzekeringsraad met betrekking tot dit wetsontwerp is gekomen. Op 3 november 1982 is de SVR gevraagd het wetsontwerp op zijn uitvoeringstechnische mérites te willen bezien.

Het is mij bekend, dat de SVR eerst in januari a.s. het advies over het wetsontwerp zal kunnen vaststellen. Wat de inhoud van het wetsontwerp betreft zal derhalve met eventuele opmerkingen van de kant van de SVR geen rekening meer kunnen worden gehouden. De opmerkingen van de raad, die niet tot wijziging van het wetsontwerp aanleiding zullen kunnen geven, en die vooral de uitvoeringstechnische aspecten betreffen, zullen uiteraard zorgvuldig worden bestudeerd.

De leden van de P.v.d.A.- en de C.D.A.-fractie wilden geïnformeerd worden over de mogelijke inkomenseffecten, zeker waar sprake is van een cumulatie van maatregelen.

Aangezien de bepaling van de cumulatie van verschillende inkomenseffecten nauwelijks op zinvolle wijze kan geschieden voor de gehele groep, gezien de te diverse uitwerking van combinaties van maatregelen op de betrokken individuen, zal in het onderstaande worden volstaan met een illustratie van de inkomenseffecten via een tweetal casusposities. De beide voorbeelden zijn zo gekozen dat in het eerste geval een minimale invloed van het pakket maatregelen (anti-cumulatie, afschaffing WAM-toeslag, afschaffing Ao-af trek) uitgaat en in geval B een zeer aanzienlijke invloed op het inkomen van de betrokkenen.

Geval A: minimumdagloon WAO, werkelijk WSW-loon is gelijk aan het standaardloon in loongroep I, het betreft een kostwinner

	situatie 31-12-82	sit. 1-1-83 (bedragen per maand)			
		ongew. bel.	anti-cum. bep.	A.o.- af trek	afsch. WAM
WSW-loon	2031	2031	2031	2031	2031
WAO-aanvulling	383	442	442	442	442
Tot. bruto	2414	2473	2473	2473	2473
Tot. netto	1673	1687	1687	1665	1665

Het gecumuleerde inkomenseffect van het pakket maatregelen voor deze persoon bedraagt dus f 22 per maand, ofwel 1,3%. Dit effect moet geheel worden toegeschreven aan de afschaffing van de arbeidsongeschiktheids-af trek.

Geval B: maximumdagloon WAO, werkelijk WSW loon is het maximum WSW-loon, standaardloon is de 0-periodiek in loongroep VIII

	situatie 31-1-82	sit. 1-1-83 (bedragen per maand)			
		ongew. bel.	anti-cum. bep.	A.o.- af trek	afsch. WAM
WSW-loon	3712	3712	3712	3712	3712
WAO-aanvulling	2426	2477	2377	2377	2377
WAM-toeslag	75	65	65	65	0
Totaal bruto	6213	6254	6154	6154	6089
Totaal netto	3630	3621	3564	3539	3504

Het gecumuleerde inkomenseffect van het pakket maatregelen voor deze persoon bedraagt f 117 per maand, verdeeld over alle drie de componenten van het pakket. In procenten gemeten ten opzichte van ongewijzigd beleid is dit 3,2%.

Wat betreft de effecten van de aanvaarding van een deeltijdbaan, waarnaar de leden van de C.D.A.-fractie eveneens vroegen, zij het volgende opgemerkt. Het is de bedoeling per 1 januari 1983 te starten met een ervaringsonderzoek met betrekking tot deeltijdarbeid in een beperkt aantal WSW-werkverbanden. De duur van dit onderzoek zal ca. 2 jaar gaan belopen. De voorgestelde regeling met betrekking tot deeltijdarbeid in de WSW houdt in dat de anti-cumulatiegrens van WSW-loon met een WAO-uitkering in het traject 80-90% van het WAO-dagloon, naar rato van het aantal gewerkte uren wordt verminderd. Iemand die bij voorbeeld halve dagen in WSW-verband zou gaan werken wordt in de nieuwe situatie geanticumuleerd op 85 in plaats van 90% van zijn WAO-dagloon. Uit deze maatregel zal, afhankelijk van het aantal uren dat men in deeltijd zal gaan werken en afhankelijk van het WAO-dagloon, een additioneel inkomenseffect voortvloeien. In de bovengenoemde twee casusposities zal het bij een halve-weektaak een inkomensachteruitgang betekenen van 5% van het minimum- resp. maximumdagloon WAO.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de C.D.A.-fractie over de gevolgen van de toepassing van de regeling voor met name de grote groep ex-mijnwerkers, deel ik nog het volgende mee.

In de mijnindustrie gold destijds de regel, dat een mijnwerker, die ongeschikt werd voor zijn werk, maar binnen de mijn ander, lager betaald werk aanvaardde, van zijn werkgever een suppletie op zijn invaliditeitsuitkering ontving tot 100% van vóór de arbeidsongeschiktheid door hem genoten loon. Dit was geregeld in artikel 19 van de door de toenmalige Mijnindustrieraad vastgestelde «Verordening punten van gemeenschappelijke aard». Deze garantie gold derhalve uitsluitend voor mijnwerkers die in dienst van de mijnen bleven werken. Bij de sluiting van de mijnen is een groot aantal mijnwerkers die gehandicapt waren en in het vrije bedrijf niet meer aan de slag konden komen, in WSW-verband geplaatst, nl. bij de «Stichting bedrijven van het Fonds voor sociale instellingen» en de «Werkplaatsen voor particuliere mijnen».

Evenals ten aanzien van alle andere werknemers, die met een AAW/WAO-uitkering in de WSW werken, is op hen de anti-cumulatieregeling van artikel 35 AAW/46 WAO van toepassing. De wijzigingen, die in de samenloopregeling zullen worden aangebracht en de in dat kader te treffen overgangsregeling zullen derhalve ten aanzien van ex-mijnwerkers op gelijke wijze gelden als voor andere WSW-werknemers met een AAW/WAO-uitkering. Wel is het zo, dat vele ex-mijnwerkers, vanwege het relatief hoge loon, dat zij als mijnwerker verdienden, ook een WAO-uitkering hebben, die is berekend naar een hoog dagloon. Te zamen met hun – veelal hoge – WSW-loon ontvangen zij in vele gevallen 120 à 130% van het dagloon WAO. De totale groep waar het om gaat, bedraagt ± 1500 personen. De teruggang in totaalinkomen zal, gezien het vorenstaande, voor deze groep aanzienlijk zijn. Zij verkeren echter wat dat betreft niet in een andere positie, dan andere werknemers met een hoog WAO-dagloon en een hoog WSW-loon.

Zoals bekend, zal de inkomenssteruggang door middel van een overgangsregeling worden gespreid over een reeks van jaren, afhankelijk van de hoogte van de op het moment van inwerkingtreding geldende aanvulling WAO/AAW. Ik zie, gezien het vorenstaande, geen aanleiding om voor de groep van ex-mijnwerkers afwijkende regelen te stellen.

De leden van de C.D.A.-fractie hebben verder gevraagd wat de consequenties zijn van andere bezuinigingen in WSW-verband, waarbij de reiskostenvergoeding met name is genoemd. In dit kader vraagt deze fractie ook naar de cumulerende effecten. Hierover kan het volgende worden opgemerkt.

Regelmatig wordt bezien of de arbeidsvoorwaarden in de sociale werkvoorziening aanpassing behoeven, in het licht van ontwikkelingen op dit gebied buiten de sociale werkvoorziening. Zo worden thans voorbereidingen getroffen voor enige wijzigingen, waarvan er enkele op het moment van invoering voor werknemers een feitelijke inkomensachteruitgang met zich kunnen brengen. Het betreft hier:

1. – de invoering van een eigen bijdrage van de werknemers in de kosten van het woon/werkverkeer;

2. – de afschatting van de mogelijkheid van betaling in loon van reistijd;
3. – de keuze voor een opbouwsysteem in de vakantietoeslag.

Ad 1

Thans dragen de werknemers in de sociale werkvoorziening niet zelf bij in de kosten van het woon/werkverkeer. Het ligt in de bedoeling om te komen tot een eigen bijdrage in de vervoerskosten van thans maximaal f 42 per maand, waarmee aansluiting wordt gezocht bij de Verplaatsingskostenbeschikking 1962, zoals die geldt voor ambtelijk personeel. Het netto-inkomenseffect van deze maatregel bedraagt derhalve maximaal f 42 per maand, hetgeen berekend naar het WSW-loon neerkomt op 2 à 2½%. Dit kan ook minder zijn, afhankelijk van de afstand woning-werk.

Ad 2

In de WSW-regelgeving is voorzien in de betaling van reistijd voor zover die meer bedraagt dan 60 minuten per dag. Doordat tevens is bepaald dat er werktijdverkorting wegens reistijd wordt toegepast indien de werknemer door werktijd, pauze en reistijd, langer van huis zou zijn dan 9¼ uur per dag, kan in het algemeen ten hoogste een kwartier reistijd in loon per dag worden genoten. Het voornemen bestaat om deze reistijdvergoeding af te schaffen. Het netto-inkomenseffect daarvan zal afhankelijk van het inkomensniveau gerekend op basis van het WSW-loon maximaal per maand f 35 à f 40 kunnen bedragen, ofwel rond 2% van het WSW-loon. Hierbij zij opgemerkt dat naar schatting slechts een gering gedeelte van de WSW-werknemers thans op grond van de huidige bepaling reistijdvergoeding ontvangt.

Ad 3

De keuze voor een opbouwsysteem (waarbij het werkelijke inkomen gedurende het jaar bepalend is voor de vakantietoeslag) kan resulteren in een lager bedrag aan vakantietoeslag dan hantering van een peildatumsysteem (waarbij het loon op een peildatum bepalend is). Bekend is dat in de sociale werkvoorziening thans veelal een peildatumsysteem wordt gebruikt. Een becijfering van het mogelijke financiële effect hangt sterk samen met het loonniveau en met individuele omstandigheden als eventuele plaatsing in een hogere loongroep en periodieke verhogingen, en is dan ook moeilijk algemeen te geven. Aangenomen mag worden dat het voor 1983 gaat om marginale effecten. Door de werking van een vloerbedrag in de vakantietoeslag zal een overgang van peildatum- naar opbouwsysteem overigens voor meer dan de helft van de werknemers in het geheel geen financiële consequenties hebben.

De Regering onderkent dat bovengenoemde voornemens cumulatief kunnen werken ten opzichte van bij voorbeeld de financiële effecten van het onderhavige wetsontwerp en de afbouw van de vereveningstoelagen in het kader van de WAM. Daarbij zij wel aangetekend dat niet alle maatregelen op alle betrokken tegelijk van toepassing behoeven te zijn. Een weergave van alle mogelijke cumulatieve effecten zou dan ook het gevaar in zich dragen van een op uitzonderingssituaties toegespitst beeld. Niettemin is de Regering zich ervan bewust dat bij de effectuering van de diverse maatregelen de mogelijke cumulatieve effecten serieuze aandacht verdienen. In dit verband overweeg ik – mede naar aanleiding van informeel overleg met de Bonden van Overheidspersoneel – de invoering van de eigen bijdrage in de vervoerskosten van WSW-werknemers te doen ingaan op een later tijdstip dan de aanvankelijk voorgenomen ingangsdatum van 1 januari 1983.

Het bedrag van de ombuigingen voortvloeiend uit het wetsontwerp waarnaar de V.V.D.-fractie vroeg is berekend op basis van de volgende veronderstellingen. Het aantal WSW'ers met een WAO/AWW-aanvulling is geschat op basis van de voorlopige realisaties 1980 op ca. 19 500. De verdeling van deze groep over de verschillende loongroepen is gebaseerd op een beperkt steekproefonderzoek, terwijl voor de verdeling *binnen* een

loongroep over de verschillende periodieken is aangenomen dat deze verdeling gelijkmatig is. Bij de berekening van het besparingsbedrag uit hoofde van de overgang naar eigen dagloon in plaats van minimumdagloon is een schatting gemaakt van het aantal WSW'ers met een aanvulling op basis van het minimumdagloon. Aangenomen is dat in deze deelpopulatie dit aandeel gelijk is aan het aandeel in de totale WAO-populatie (ca. 3500 gevallen). Het gemiddelde minimumdagloon bedraagt ca. f 132.

De huidige anti-cumulatiegrens bedraagt derhalve ca. f 102. Aangenomen is dat voor deze groep het eigen dagloon f 110 bedraagt, dat wil zeggen de anti-cumulatiegrens ca. f 92 bedraagt. De besparing per man per dag bedraagt derhalve f 10 per dag oftewel ca. f 2600 per jaar. De structurele besparing van deze maatregel bedraagt dus $f 2600 \times 3500 = ca. 10 \text{ mln.}$ Aangezien in 1983 deze maatregel nog niet van kracht zal zijn zal voor 1983 hieruit geen besparing voortvloeien.

Voor de besparing uit hoofde van de wijziging van artikel 34 AAW resp. 45 WAO is een schatting gemaakt van het aantal personen, die onder het regime van deze artikelen viel, op basis van informatie van de GAK-bv-en. Hieruit kon worden opgemaakt dat het om ca. 3000 personen gaat. Per persoon wordt maximaal f 24 p/d (10% max. dagloon WAO excl. vakantie-toeslag) en minimaal f 7,50 p/d (10% van de lage grondslag) bespaard. Structureel levert dit derhalve ca. 10 mln. op. De besparing in 1983 zal afhangen van een nog te ontwerpen afbouwregeling. Vooralsnog moet worden volstaan met een PM-post.

De leden van de fractie van D'66 spraken er hun teleurstelling over uit dat zij nog steeds geen memorie van antwoord hadden ontvangen op het voorlopig verslag van het wetsontwerp Arbeid gehandicapte werknemers, dat al op 18 augustus 1982 was vastgesteld. Zij vroegen dan ook wanneer zij deze memorie van antwoord tegemoet mochten zien en – enigszins vooruitlopend hierop vanwege de samenhang met dit wetsontwerp – of daarin de 5%-regeling nog overeind zal staan.

In antwoord daarop deel ik mee dat ik anders dan de leden van de D'66-fractie geen direct verband wil leggen tussen de maatregel die in dit wetsontwerp is vervat en de WAGW. Wel onderschrijf ik de opvatting van deze leden dat zoveel mogelijk moet worden gepoogd de belemmeringen voor het behouden en verkrijgen van arbeid door gehandicapte werknemers weg te nemen. In dit opzicht wil ook ik de positie van deze groep op de arbeidsmarkt graag versterken. De vraag of de in het ontwerp WAGW vervatte 5% – quotumregeling onverkort wordt gehandhaafd, kan ik thans nog niet beantwoorden. Ik beraad mij nog over een aantal in het voorlopig verslag gedane suggesties, alsmede over de consequenties voor de WAGW naar aanleiding van enkele inmiddels door de SVR uitgebrachte adviezen. Ik streef naar een zo spoedig mogelijke indiening van de memorie van antwoord.

De leden van de fractie van D'66 vroegen voorts, in verband met de tijdsgrens, die wordt gesteld aan de artikelen 33, lid 1, AAW en 44, lid 2 WAO, wat er gebeurt, wanneer, nadat deze artikelen niet langer toepasselijk zijn en de betreffende uitkering als gevolg daarvan is aangepast, het betreffende inkomen toch niet duurzaam blijkt te zijn. Is voor deze gevallen voorzien in een soort herlevingsrecht van deze uitkering?

Hierop kan worden gantwoord, dat ik ervan uitga, dat de voorgestelde termijn van een half jaar in het algemeen ruim genoeg is om te kunnen beoordelen, of betrokkene het betreffende werk duurzaam zal kunnen verrichten. Niettemin is de mogelijkheid ingebouwd om deze termijn in bijzondere gevallen te verlengen. Een situatie als door deze leden bedoeld, zal zich, gezien het vorenstaande, in de praktijk niet of nauwelijks voordoen. Overigens kan de bedoelde situatie zich ook reeds thans, op basis van de huidige bepalingen voordoen, waarin immers ook na verloop van tijd afschaffing plaats vindt. Van problemen is mij op dit punt echter vanuit de uitvoeringspraktijk niet gebleken.

De leden van de fractie van D'66 hebben voorts gevraagd om tenminste één uitgewerkt voorbeeld van een AAW-uitkeringsgerechtigde die geen kostwinner is alsmede om tenminste één uitgewerkt voorbeeld van een WAO-uitkeringsgerechtigde geen kostwinner zijnde, op wie dit wetsontwerp van toepassing is. Zij wensten deze voorbeelden graag uitgewerkt te zien zowel zonder als met de gevolgen van wetsontwerp 17 647.

Onderstaand zijn voorbeelden gegeven van een WAO- en een AAW-uitkeringsgerechtigde met inkomsten uit arbeid bestaande uit loon ingevolge de WSW. Gemakshalve zijn zowel vóór als per 1 januari 1983 dezelfde bedragen gehanteerd.

Voorbeeld I

Uitgegaan wordt van:

- ongehuwde werknemer van 30 jaar;
- arbeidsongeschiktheidspercentage 80-100%;
- minimum WAO-dagloon f 123,32;
- WSW-loon, loongroep I, schaal 2, f 97,70 per dag;
- standaardloon f 93,38

A. Situatie per 31 december 1982

Toepassing artikel 46 WAO

- WAO-uitkering 80% van $100/107,5 \times f 123,32 =$	f 91,78	
- totaal van het standaardloon en de WAO-uitkering f 93,38 + f 91,78 =	f 185,16	(a)
- 90% van $100/107,5 \times f 123,32 =$	f 103,25	(b)
- overschrijding van 90% van het WAO-dagloon met	f 81,91	(a-b)
Van WAO-uitkering uit te keren bedrag f 91,78 - f 81,91 =	f 9,87	
In dit voorbeeld bedraagt het inkomen per dag derhalve:		
WSW-loon loongroep I, schaal 2	f 97,70	
Gekorte WAO-uitkering	f 9,87	
		+
	f 107,57	
7,5% vakantiebijslag	f 8,07	
		+
Totaal	f 115,64	p.d.

Dit is meer dan f 110,99, zijnde 90% van het WAO-dagloon.

B. Situatie per 1 januari 1983

Toepassing artikel 45 WAO

- WAO-uitkering 80% van $100/107,5 \times f 124,32 =$	f 91,78	
- totaal van het WSW-loon en de WAO-uitkering f 97,70 + f 91,78 =	f 189,48	(a)
- 90% van $100/107,5 \times f 123,32 =$	f 103,25	(b)
- overschrijding van 90% van het WAO-dagloon met	f 86,23	(a-b)
Van WAO-uitkering uit te keren bedrag f 91,78 - f 86,23 =	f 5,55	
In dit voorbeeld bedraagt het inkomen per dag:		
WSW-loon loongroep I, schaal 2	f 97,70	
Gekorte WAO-uitkering	f 5,55	
		+
	f 103,25	
7,5% vakantiebijslag	f 7,74	
		+
Totaal	f 110,99	

Dit totaal bedraagt 90% van het WAO-dagloon.

Toepassing overgangsregeling

– Op 31 december 1982 bedraagt het tot uitbetaling komende bedrag van de WAO-uitkering	f	9,87 p.d.
– Op 1 januari 1983 bedraagt het tot uitbetaling komende bedrag van de WAO-uitkering	f	5,55 p.d.
	Het verschil ad	f 4,32 is de aanvullende toeslag.

Deze aanvullende toeslag wordt met ingang van 1 januari 1983 gekort met 1/6 deel van dat verschil, doch met ten minste f 2,30, zo de aanvullende toeslag lager is met dat lagere bedrag en ten hoogste f 4,60 per dag. De korting bedraagt hier dus f 2,30. Het totaal per 1 januari 1983 tot uitbetaling komende bedrag wordt hierdoor f 5,55 + f 2,02 (f 4,32 – f 2,30) = f 7,57.

Conclusie:

Op 31 december 1982 bedraagt het totaal inkomen	f	115,64
Op 1 januari 1983 bedraagt het inkomen:		
– tot uitbetaling komende WAO-uitkering	f	5,55
– toeslag	f	2,02
– WSW-loon loongroep I, schaal 2	f	97,70
		+
	f	105,27
– vakantietoeslag 7,5%	f	7,90
		+
Totaal	f	113,17

Het verschil tussen deze twee inkomens f 115,64 – f 113,17 = f 2,47 (zijnde f 2,30 + f 0,17 vakantietoeslag).

Per 1 januari 1984 wordt de aanvullende toeslag ad f 2,02, wederom met 1/6 deel van f 4,32 gekort. Ook dan geldt dat 1/6 deel ten minste f 2,30 moet bedragen, met dien verstande dat ingeval de aanvulling lager is, dat lagere bedrag in aanmerking moet worden genomen.

Het vorenstaande betekent dat in het gekozen voorbeeld de aanvulling per 1 januari 1984 zal zijn afgebouwd.

Voorbeeld II

Gegeven:

- ongehuwde werknemer van 30 jaar;
- arbeidsongeschiktheidspercentage 80–100%; AAW-grondslag f 76,26 per dag;
- WSW-loon, loongroep I, schaal 2, f 97,70 p.d.
- standaardloon f 93,38

A. Situatie per 31 december 1982

Toepassing artikel 35 AAW

– AAW-uitkering 80% van f 76,26 =	f	61,01
– totaal van het standaardloon en de AAW-uitkering f 93,38 + f 61,01 =	f	154,39 (a)
– 90% van f 76,26 =	f	68,64 (b)
– Overschrijding van 90% van de AAW-grondslag met	f	85,75 (a–b)
Van AAW-uitkering uit te keren bedrag f 61,01 – f 85,75 = nihil		

B. *Situatie per 1 januari 1983*

Toepassing artikel 34 van de AAW

– AAW-uitkering 80% van f 76,26 =	f	61,01
– totaal van het WSW-loon en de AAW-uitkering f 97,70 + f 61,01	f	158,71 (a)
– 90% van f 76,26 =	f	68,64 (b)
– overschrijding van 90% van de AAW-grondslag met	f	90,07 (a–b)

Van AAW-uitkering uit te keren bedrag
f 61,01 – f 90,07 = nihil

Conclusie:

In dit voorbeeld komt zowel vóór als op 1 januari 1983 de AAW-uitkering niet tot uitbetaling. De overgangsregeling is derhalve hier niet aan de orde.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L. de Graaf